

Tekst 1

418

Lees deze tekst zonder woordenboek. Zoek de woorden die *curstief* gedrukt staan niet op in het woordenboek. Maak tijdens het lezen opdracht 1.

Renate Rubinstein 1929–1990.

Leven

De enige manier om te zorgen dat ik niet ongelukkig word is om het *alvast* te zijn, dacht de man en hij schreef zijn vriendin dat hij haar *vertalen* ging. Hij nam een trein naar de haven en een boot naar een ander land en daar leefde hij zoals hij gewild had, ongelukkig. Maar in elk geval ben ik niet meer bang, dacht hij, wat kan mij nog gebeuren? En hij dook van de hoge en liep op de richels van daken, want ook *hoogtevrees* was nergens meer voor nodig.

Anderen mensen om hem heen waren niet ongelukkig, mannen hadden vrouwen en ouders hadden kinderen. Wat *griezelig*, dacht hij, om zo te leven, stel je voor, de vrouwen lopen weg of de kinderen gaan dood, ik begrijp niet hoe ze *het uithouden*. Hij nam een baan en een hond en een kamer vol boeken. Op een dag werd hij uit zijn baan *ontslagen*, ook ging de hond dood en korte tijd later verbrandden de boeken. Toen merkte hij dat hij ondanks alles toch gelukkig geveest moest zijn, want nu was hij ongelukkig. Maar is dat nu alles, dacht hij, gewoon ongelukkig? En hij nam de boot en de trein en reisde weer terug.

15 Van *toen af* aan zorgde hij ervoor meer reden te krijgen om ongelukkig te zijn. Hij kreeg veel vriendinnen en hield van allemaal, maar steeds het meeste van de laatste omdat die er was. Ook *treurde* hij om het verlies van elk van hen en steeds het meeste van de laatste, omdat die er net nog geweest was. En toen hij doodging was hij niet tevreden en niet ontevreden, wel dood.

Bron: Renate Rubinstein, *Liefst verliefd*, Meulenhoff, Amsterdam 1983, blz. 17–18.

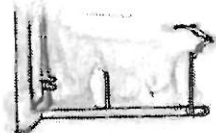

Foto: ANP, Amsterdam

Woordenlijst

- r. 5 duiken –
dook – gedoken
r. 5 de hoge

met je hoofd naar beneden het water inspringen
Zij dook het water in.

- r. 5 de richel
r. 11-12 verbranden

een rand die een beetje naar voren steekt, bijvoorbeeld langs een dak
to burn
yanmak

We hebben het papier verbrand, dus daar is nu niets meer van over.

Opdracht 1

In de tekst staat een aantal woorden *curstief* gedrukt. In de zinnen hieronder staan synoniemen van deze woorden. Zoek bij iedere zin het juiste synoniem in de tekst. Kijk niet in een woordenboek. Gebruik de context.

- 1 Ik ben bang voor muizen, ik vind ze eng.
- 2 Vorige week ben ik doodziek geweest van het roken van een paar sigaretten. Sinds dat moment wilde ik niet meer roken.
- 3 Jan was trist omdat zijn vrouw doodgegaan was.
- 4 Wat een harde muziek hier! Ik begrijp niet dat jullie ertegen kunnen.
- 5 Jeroen is er nog niet, maar zullen we al gaan eten?
- 6 Laura heeft angst om op hoge plaatsen te staan.
- 7 De mensen rondom hem waren druk aan het praten.
- 8 Hij werd door zijn baas weggestuurd en nu is hij werkloos.
- 9 Omdat ze zoveel ruzie hadden, wilde hij bij haar weggaan.

Tekst 2

Lees deze tekst zonder woordenboek.

Willem Wilmink geboren 1936.

Foto: ANP, Amstardam

Angst voor geluk

Soms in de nacht als je naast me ligt, als je naast me ligt met je meidengezicht, dan heb ik je weer zo lief.

- 5 En ik denk met trots aan ons kleine gezin, en ik denk: er zit wel samenhang in, het biedt wel perspectief.

Daar komen nare gedachten van: dat het zo niet altijd maar duren kan, het is allemaal veel te fijn.

- 10 Nu is mijn bedje wel gespreid, maar deze kinderen, deze meid zijn te mooi om waar te zijn.

- 15 Wat maken we misschien nog allemaal mee, misschien ga jij met een ander in zee, met een zwaardeharde man.

Of slepende ziekte of ander kruis, komt over de wereld of over ons huis, en maakt er een puinhoop van.

- 20 Dat denk ik dan. Maar de volgende dag geeft een ruzie die er weer wezen mag, een fraai stuk burengerecht.

En al die gedachten, mijn lekker stuk, aan ziekte en ontrouw en orgeluk slaan ratelend op de vlucht.

Bron: Willem Wilmink, Voor een naakt iemand. Liedjes voor volwassenen, De Arbeiderspers, Amsterdam 1977, blz. 43.

Woordenlijst

- r. 2 een meidengezicht gezicht van een meisje
r. 3 liefhebben houden van
r. 5 de samenhang verband
r. 6 het perspectief toekomst, kansen
r. 7 naar vervelend

- r. 10 zijn bedje is gespreid *Ik vind het heel naar dat jij zo on aardig tegen mij doet.*
(uitdr.) alles is in orde
r. 13 meemaken ervaren, erbij zijn

- r. 14 in zee gaan met *Ik heb tijdens mijn vakantie zoveel meegemaakt: mijn auto werd gestolen en ik ben mijn portemonnee verloren. Maar ik heb ook leuke dingen meegemaakt: ik ben bij een groot dorpsfeest geweest en ik heb een boottocht op zee gemaakt.*

- r. 15 zwaardehard (uitdr.) met iemand iets beginnen, b.v. een relatie, samenwerking met heel veel haar

- r. 16 slepend gezegd van iets dat lang duurt en niet verandert of verbetert
r. 16 het kruis groot probleem
r. 18 de puinhoop heap of rubble

- r. 20 hij mag er wezen (uitdr.) hij is groot, opvallend, mooi, enz.

- r. 21 fraai mooi
r. 21 het burengerecht lawaai waar de buren last van hebben

- r. 22 het stuk populair woord dat je gebruikt voor een mooie man of vrouw

- r. 24 ratelen veel harde en heldere geluiden snel achter elkaar maken
(uitdr.) vluchten

Opgacht 2 (tekst 1)

Waarvoor verwijzen de volgende woorden?

- r. 17 de laatste + die:
r. 17 hen:
r. 18 de laatste + die:

Opgacht 3 (tekst 2)

Beantwoord de volgende vragen.

- 1 r. 6 Wat biedt wel perspectief?
2 r. 7 Wardoor komen er nare gedachten?
3 r. 9 Wat is er veel te fijn?
4 r. 18 Wat kan een puinhoop worden?
5 r. 22-24 Welke gedachten slaan op de vlucht?

Opdracht 4

Beantwoord de volgende vragen.

- 1 Wat zijn de overeenkomsten tussen Leven en Angst voor geluk?
- 2 Wat zijn de verschillen tussen Leven en Angst voor geluk?
- 3 Bedenk een andere titel voor het verhaal Leven.

Opdracht 5

Vul een woord in. Kijk goed in de teksten hoe de nieuwe woorden en woordgroepen gebruikt zijn en neem het juiste woord over. Verander de vorm als dat nodig is.

Tekst 1

- 1 De klant in het café keek zich heen, maar zag nergens een kelner.
- 2 Ik kan niet meer tegen het lawaai van de buren. Ik houd niet meer uit!
- 3 Beatrix werd in 1980 koningin. Van toen was zij de koningin van Nederland.
- 4 Veel mensen reurden het verlies van hun familie na die grote ramp.

Tekst 2

- 5 Er totaal geen samenhang in zijn verhaal.
- 6 De studie Informatica een goed toekomstperspectief.
- 7 Toen Elly bij die school ging werken, was haar bedje Al het materiaal voor de lessen en het programma lagen al klaar. Ze hoefde zelf niets meer te maken.
- 8 Firma Jansen & Jansen heeft een goed ontwerp gemaakt voor een nieuw theater en daarom wil het gemeentebestuur met deze firma wel in zee
- 9 Mijn opa is al jaren ziek. Hij wordt steeds triester van die ziekte.
- 10 Vorige week was er een bankoverval, maar de bankroovers op de vlucht toen ze het alarm hoorden.

Opdracht 6

Geef een voorbeeld van

- 1 wat u griezelig vindt.
- 2 waar u om zou treuren.
- 3 welke studie toekomstperspectief biedt.
- 4 een nare gedachte.
- 5 wat u vorig jaar heeft meegenakt.
- 6 een slepende ziekte.
- 7 een lekker stuk.
- 8 een fraaie film.

Foto: ANP, Amsterdam

AC

Lees deze tekst *zonder woordenboek*. Zoek ook de woorden met een sterretje niet op in het woordenboek.
Maak tijdens het lezen opdracht 1.

Remco Campert geboren 1929.

Vijfhonderd zilverlingen

- De Rue du Faubourg St.-Honoré is lang. Hij loopt van de Place des Terres tot aan de Rue Royale. Hij begint tamelijk goedkoop en eindigt heel duur. En ongeveer in het midden, op de grens van netjes en weelderig, was het kroegje* gevestigd, dat weinig fantasierijk Le Bar heette. Het was avond, al bijna twaalf uur, zag ik op mijn horloge. De straat was uigestorven. In het wachtlokaal van het politiebureau, dat ik zo juist voorbijgelopen was, zaten agenten kaart te spelen. Dat had me eraan herinnerd, dat ik dorst had en dat ik moe was. Le Bar was niet groter dan een normale huiskamer en ik was er de enige klant. Ik bestelde* een glas bier. De barkeeper, een van die mannen wier leeftijd niet te raden valt, begon een gesprek met mij. Hij had zijn eigen cabaret gehad in Lyon, maar door een voorval, waarvan hij de aard in het midden liet, verloor hij op een dag al zijn geld. Nu moest hij weer opnieuw beginnen. Dat was hard voor een man van zijn leeftijd, zei hij.
- Ik knikte. Ik opende de boodschappentas, die ik naast me op een kruk had gezet en Camus stak zijn kop eruit.
- 'Ach, een kat,' zei de barkeeper verbaasd.
- Hij aaide Camus over zijn kop. Camus snuffelde aan zijn hand. Hij stak zijn oren achteruit.
- 'Hij is zenuwachtig,' zei ik. 'Hij is er niet aan gewend om in een tas rondgedragen te worden.' Ik nam hem op van mijn school. Hij dook in elkaar alsof hij een slag verwachtte. 'Weet u niet iemand, die hem twee maanden kan verzorgen?' vroeg ik, zonder hoop.
- Ik aaide Camus automatisch. Telkens als ik een van mijn ledematen bewoog,

- school er een warme vlaag van vermoedheid door mij heen. De barkeeper deed alsof hij nadacht.
- 25 'Nee,' zei hij ten slotte. 'Wilt u van hem af'?
- 'Twee maanden,' antwoordde ik. 'Ik moet op reis. Ik weet niet waar ik hem laten moet. Ik heb al alle mogelijke mensen afgesjouwd, maar niemand wil hem hebben.'
- 30 'Er zijn toch wel huizen,' zei de barkeeper. 'Tehuizen voor katten; een soort pensions.'
- 'Ik weet er alles van,' zei ik. 'Ze vragen driehonderd francs per dag. Dat is me te veel.'
- 'Een kat is ten slotte geen mens,' vulde de barkeeper aan.
- 35 Hij dook onder de bar en kwam weer te voorschijn* met een fles melk. Hij goot* wat melk op een schoteltje.
- 'Dat is erg vriendelijk van u,' zei ik.
- Ik zette Camus op de bar. Hij begon schichtig van de melk te drinken, opschrikkend van elke beweging die wij maakten.
- 40 Camus was geen mooie kat, hij was wat men noemt een lapjeskat. Nooit van zijn leven zou hij een prijs* winnen. Voor hem geen medailles, geen filmjournaals, geen foto's in de kranten. En dat is ook allemaal niet nodig om aan een kat gehecht te raken. Hij had het schoteltje leeggedronken. De barkeeper goot het opnieuw vol, maar Camus had geen trek meer. Hij nam een paar voorzichtig likjes en liet de melk verder staan. Hij draaide zich om, wandelde een eindje over de bar, snuffelde aan de mouw van de barkeeper en ging zich toen wassen.
- 'Wel, wel,' zei de barkeeper.
- Hij keek glimlachend toe.
- 45 'Hij voelt zich wat meer op zijn gemak,' zei ik. 'Dat komt door de melk.'
- 50 Ik bestelde een tweede glas bier.
- 'U heeft natuurlijk al een kat in de zaak,' vervolgde ik.
- 'Nee, nee,' zei de barkeeper. 'De baas houdt niet van katten. Hij wordt diftig als hij ze ziet. Ze werken op zijn zenuwen.'
- 55 Waar nu naar toe? dacht ik. De enige, bij wie ik nog niet geweest ben, is Alain en die woont in het Quartier Latin en dat is een heel eind weg.
- Was ik maar van het beest af!
- Ik stond op en ging naar de lavabos om mijn gezicht en handen te wassen. Toen ik terugkwam, was ik niet meer de enige klant in de zaak. Aan de bar zat een lange magere man met een bijna kaal hoofd. Te kaal voor zijn leeftijd. Ik schatte hem 35 jaar oud. Hij aaide Camus.
- 60 'Ik hoor, dat u onderdak zoekt voor uw kat,' zei de man.
- Ik gaf een bevestigend geluidje.

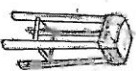
- 'Ik wil hem van u overnemen,' zei de man.
Hij keek steeds naar Carnus, niet naar mij.
- 65 'Het is maar voor twee maanden,' zei ik.
De barkeeper had de radio aangezet. Ik hoorde de stem van Charles Tenet, die iets zong van lang nadat de dichters van de aardbodem zijn verdwenen.
'Nee,' zei de man. 'Ik wil hem van u kopen. Voor altijd, niet voor twee maanden. Ik geef u vijfhonderd francs. Vierhonderd voor de boodschappentas; honderd voor de kat. Of andersom. Wat zegt u ervan?'
- 70 'Ik moet er even over nadenken,' zei ik, hoewel ik mijn besluit al had genomen.
'Hoe heet hij?' vroeg de man.
'Carnus,' zei ik.
'Dat is een schrijver,' zei de barkeeper.
75 'U bent een beetje een snob, meneer,' zei de man, maar met zo'n vriendelijke glimlach, dat ik onmogelijk kwaad kon worden.
Dat zou misschien al mijn kansen bederven hebben.
'Weet u al wat u doet?' vroeg de man.
'Is goed,' zei ik. 'Vijfhonderd francs.'
- 80 De man haalde zijn portefeuille* te voorschijn en gaf mij een bankbiljet.
Hij greep Carnus in zijn nekvel en stopte hem in de boodschappentas. Hij betaalde de barkeeper en wilde weggaan.
'Wacht nog even,' zei ik.
85 Ik opende de tas en streelde Carnus over zijn kop. Hij keek me aan. Zijn snorren staken naar voren. Er lag iets angstigs in zijn blik. Hij likte mijn vinger. Ik voelde mijn vreugde langzaam plaats maken voor iets, waar ik nog geen naam voor kon vinden.
Ik draaide mij weer naar de bar toe. De man groette ons en verdween. Er kwam een stroom* koude nachtlucht binnen, toen hij de deur opende. Ik nam een slokje* van mijn bier en stak een sigaret op*. Ik deed een trek, blies de rook* uit en stond toen plotseling op en rende het café uit. Ik keek links en rechts de straat af. Er was niemand te zien. Alleen een auto reed voortbij. Ik liep tot ik bij een zijstraat kwam, maar ook daar zag ik de man niet. Ik hulverde. Ik voelde me wanhopig verlaten.
- 95 'Was hij al weg?' vroeg de barkeeper, toen ik terugkwam.
Ik knikte.
De barkeeper pakte het schotelijde van de bar en keek er een poosje naar.
'U had het niet moeten doen,' zei hij zachtjes.
100 Hij zette het schotelijde weer neer en schonk mij een glas cognac in*, hoewel ik er niet om gevraagd had.

Bron: Remco Campert, *Alle dagen feest*, 4e dr. De Bezige Bij, Amsterdam 1981, 1e dr. 1955.

Woordenlijst

r. 1	zilverlingen	de Rue du Faubourg
r. 3	St.-Honoré	weelderig
r. 3-4	vestigen	r. 5
r. 5	uigestorven	r. 6
r. 6	zo juist	r. 9
r. 9	wier	r. 11
r. 11	het voorval	r. 11
r. 11	de aard	r. 11
r. 11	in het midden laten	r. 14
r. 15	de kop	r. 15
r. 17	snuffelen aan	r. 19
r. 19	zenuwachtig	r. 19
r. 19	winnen aan	r. 20
r. 20	de schoot	r. 20
r. 20	in elkaar duiken	r. 21
r. 21	de slag - de slagen	r. 23
r. 23	de ledematen	r. 24
r. 24	schieten - schoot -	r. 24
r. 24	geschoten	r. 26
r. 26	vanaf	

oude munt van zilver, in de bijbel: Judas ontving 30 zilverlingen omdat hij Jezus had bedrogen
een straat in Parijs
niet veel luxe
plaatsen, een vaste plaats geven
Shell is o.a. in Rotterdam gevestigd.
heel stil, er is niemand
net, kort geleden
van wie
gebeurtenis
karakter, soort
De verschijnselen bij een hartzieke zijn van heel andere aard dan de verschijnselen bij een longzieke.
(uitdr.) heel weinig informatie geven, heel vaag blijven
Hij gaf eigenlijk geen antwoord op mijn vraag. Hij liet in het midden of hij nu wel of niet voor het examen gestraagd was.

hoofd van een dier
lange tijd (met je neus) ergens aan ruiken
nervens en gespannen
Ik ben vreselijk zenuwachtig voor dat examen.
gewoon gaan vinden
In het begin vond ik zijn gedrag vreemd. Langzaam maar zeker wende ik eraan.
je bovenbenen als je zit, als plek om iets op neer te zetten
De moeder neemt haar kind op schoot.
(uitdr.) jezelf heel klein maken
blow, cuff, slap
darbe
كفوف
Ze was zo kwaad op hem dat ze hem een slag in het gezicht gaf.
armen en benen
plotseling komen, plotseling bewegen
Haar ogen schoten vol tranen.
plotseling opkomende en snel verdwijnende emotie, gevoel, wind
Toen hij hoorde dat er iemand zachtjes door de gang liep, voelde hij een vlaag van angst door zich heen gaan.
kwijt, weg

- r. 38 schichtig schrikachtig, bang
Toen de jongen iets wilde stelen in de winkel, keek hij schichtig om zich heen.
- r. 41 de medaille gouden, zilveren of bronzen plaasje dat je krijgt als beloning of als prijs bij een wedstrijd
- r. 44 de trek zin om te eten
'Wil je nog meer eten?' *'Nee, dank je, ik heb geen trek meer'* beweging waarbij je je tong uitsteekt en hem van beneden naar boven beweegt
Wil je een likje van mijn tasje?'
- r. 48 glimlachen een beetje lachen waarbij je geen geluid maakt
- r. 49 zich op zijn gemak voelen (uidr.) zich rustig en prettigvoelen
- r. 52 driftig gezeagd van iemand die snel kwaad wordt
- r. 53 op je zenuwen werken (uidr.) er zenuwachtig van worden (zie r. 22 zenuwachtig)
Het werkt op mijn zenuwen wanneer auto's aldoor staan te toeteren.
- r. 61 het onderdak plaats om te wonen
- r. 63 overnemen – van iemand iets kopen
- r. 67 overgenomen
- r. 75 de dichter de dichter
persoon die gedichten schrijft; *Angst voor geluk* (tekst 4B) is een gedicht
- r. 77 bederven – bedierf – dan anderen
Albert praat altijd over musca, boeken en muziek, omdat hij graag beschouwd wil worden als een kenner van kunst. Hij is een snob.
- r. 80 bedorven kapot, slecht maken (of worden) Ook: het eten is bedorven; je kunt het niet meer eten.
- r. 81 het bankbiljet papieren geld
- r. 81 het nekkevel scruff of the neck ense
- r. 84 strelen فط الحنن
- r. 84 de snor aaien
- r. 90 de trek draw, 'drag', inhalation nefes
تأنيق اسم السجائر

- r. 90-91 uitblazen – blies ... uit – de rook uit je mond laten komen als je een sigaret rookt
- r. 91 rennen heel hard lopen
- r. 93 huiveren to shiver, shudder
تبريد
تبريد
- r. 94 wanhopig *Zij huiverde toen ze buiten in de kou stond.*
- r. 94 verlaten zonder hoop, hier: heel erg
- r. 97 een poosje alleen en eenzaam
een tijdje

Opdracht 1

De betekenis van een onbekend woord kan soms duidelijk worden door andere woorden in dezelfde zin of in de zin ervoor of erna. Die woorden hebben een relatie met het onbekende woord. Op basis van welk(e) woord(en) kunt u de betekenis van de volgende woorden begrijpen? Zet die woorden in de tweede kolom. Geef een omschrijving of vertaling in de derde kolom.

	woord(en) in dezelfde zin of zin ervoor/erna	betekenis
r. 3 het kroegje	Le Bar	café, plaats waar je iets kunt drinken
r. 8-9 bestelde		
r. 35 te voorschijn		
r. 36 goot		
r. 41 de prijs		
r. 80 de portefeuille		
r. 89 de stroom		
r. 90 het slokje		
r. 90 stak ... op		
r. 90-91 de rook		
r. 99 schonk ... in		

Opdracht 2

Bij de volgende vragen zijn de antwoorden al gegeven. Soms zijn die antwoorden juist, soms niet. Als een antwoord niet juist is, geef dan het goede antwoord.

- 1 V: Is Le Bar een goedkope of een dure kroeg?
A: Le Bar is een kroeg die niet duur en niet goedkoop is want hij is gevestigd in het midden van Rue du Faubourg St.-Honoré. *juist/niet juist*
- 2 V: Waarom was de barkeeper al zijn geld kwijtgeraakt?
A: Omdat hij een cabaret had. *juist/niet juist*
- 3 V: Wat bedoelde de barkeeper met de opmerking: 'Een kat is ten slotte geen mens.'? (r. 34)
A: Voor een kat geef je niet zoveel geld uit als voor een mens. *juist/niet juist*
- 4 V: Hoe voelde Camus zich in het kroegje?
A: Eerst voelde hij zich niet op zijn gemak, maar later wel. *juist/niet juist*
- 5 V: Waarom wilde de barkeeper Camus niet twee maanden houden?
A: Hij houdt niet van katten. *juist/niet juist*
- 6 V: Moet de 'ik-persoon' echt even over de verkoop van Camus nadenken (r. 71)?
A: Nee, hij hoefde er eigenlijk niet over na te denken. *juist/niet juist*
- 7 V: Waarom vond de tweede klant de 'ik-persoon' een snob?
A: Omdat de 'ik-persoon' 500 francs voor een kat beschikbaar te weinig vond. *juist/niet juist*
- 8 V: In welke situatie zou de verkoop van Camus misschien niet door zijn gegaan (r. 77)?
A: Als de 'ik-persoon' kwaad was geworden op de man die Camus wilde kopen. *juist/niet juist*
- 9 V: Waarom schonk de barkeeper ten slotte een glas cognac in?
A: Omdat hij zag dat de 'ik-persoon' triest was en hij wilde hem een beetje steun geven. *juist/niet juist*
- 10 V: Kijk in de woordenlijst wat *zilverlingen* betekent. Waarom is de titel van het verhaal 'Vijftienderd zilverlingen'?
A:

Opdracht 3

Hieronder ziet u een aantal advertenties over katten.

- Eén advertentie past het beste bij de gebeurtenissen in dit verhaal. Welke advertentie is dat?
- Eén advertentie is eigenlijk tegengesteld aan de inhoud van de tekst. Welke advertentie is dat?

A
Verloren voorwerpen/vermiste dieren
f 500

BELONING voor terugbez. van sinds 10-6 vermiste Somali kater, rood-bruin met pluimst. en kraag. Ong. Jac. Obrecht: J.J. Verhuist. -/Ban.-/ v. Breest. 020-6622486.

B
327 Dieren
■ Gewaagd: poesje, mooi, oosters of kruizing, heeft geen slachtoorn te heb den. Tel. (02550) 12592 na 18.00 uur.

C
Weg. omst.h. zkn wij nwe baas voor Winnie (zw. poesje, 5 jr. oud). 020-6235583.

D ■ Ik ben per 1 september 1991 voor 2 maanden dakloos, wie wil mij mijn lieve kat knuffel en Sander in die periode liefdevol verzorgen, schrijf aub naar postbus 4422, 1009 AK, Amsterdam.

Opdracht 4

A Kijk in de woordenlijst en verzamel alle woorden die met *gewoelens* en *reacties* te maken hebben en vul in. Verander de vorm als dat nodig is.

- 1 Ik heb erg veel last van vliegengast. Als ik een vliegtuig instap, word ik daarom altijd erg Van angst begin ik te zweten en krijg ik knikkende knieën.
- 2 Wat kijk je Ben je soms bang dat ik je zal slaan?
- 3 Gerard heeft één slechte eigenschap: hij is erg Als er iets is dat hij niet zo leuk vindt, dan staat hij meteen te schreeuwen.
- 4 Jeroen voelt zich omdat hij zijn huis uit moet. Hij had gehoopt dat hij snel een ander huis zou vinden, maar dat is niet gelukt.
- 5 Ik voel me bij Elly en Astrid altijd erg Ze zijn zo gemakkelijk. Als ik bij hen ben, voel ik me heel erg thuis.

B Zoek de woorden die met *tijd* te maken hebben uit de woordenlijst en vul in.

- 1 Ik heb een naar dat televisieprogramma zitten kijken maar kwam al heel snel tot de conclusie dat het een dom programma was.
- 2 Goh, wat grappig dat je nu opbelt. Ik heb je opgebeeld maar toen was je nog niet thuis.

C Zoek de woorden die met (*gaan*) *eten* te maken hebben uit de woordenlijst en opdracht 1 en vul in. Verander de vorm als dat nodig is.

- 1 Een tasje kauw je niet, maar je neemt steeds een
- 2 Die melk kun je niet meer drinken. Hij is
- 3 Wil je een van mijn milk-shake?
- 4 Ik eet iedere dag brood met kaas, maar vandaag heb ik daar geen in.

D Zoek de juiste combinatie. Kijk goed hoe de woorden in de tekst zijn gebruikt.

1 een glas bier	a gieten (r. 36)
2 water	b uitblazen (r. 90-91)
3 een leeftijd	c groeten (r. 88)
4 rook	d wennen (r. 19)
5 een dier	e opsteken (r. 90)
6 een kennis	f schatten (r. 59)
7 een sigaret	g strelen (r. 84)
8 aan iets nieuws	h bestellen (r. 8-9)

E Kies het juiste woord. Kijk hoe de woorden in de tekst zijn gebruikt. Verander de vorm als dat nodig is.

- 1 inschenken (r. 99) – gieten (r. 36)
 - a Wil je even voor mij een kopje koffie
 - b Mijn vader houdt veel van planten. Hij voorzichtig het water in de plantenvotten.
- 2 de vlaag (r. 24) – de stroom (r. 89)
 - a Kun je even het raam dichtdoen, want ik zit hier precies in een koude lucht.....
 - b Toen Hendrik in de supermarkt een vader zag die zijn kind sloeg, ging er een van boosheid door hem heen.

3 verlaten (r. 94) – uitgestorven (r. 5)

- a Louise is bij haar man weggegaan en nu voelt hij zich erg
- b Met dit slechte weer is het strand compleet

4 rennen (r. 91) – schieten (r. 24)

- a Je moet hard om je trein nog te halen.
- b Ruud Gullit de bal op een perfecte wijze in het doel.

5 neiges (r. 3) – weelderig (r. 3)

- a Wat zie je er vandaag uit! Moet je soms naar een sollicitatiegesprek?
- b Sinds hij mijlonair is, leidt hij een bestaan.

6 te voorschijn (r. 35) – van af (r. 26)

- a Ik rijd eigenlijk nooit in mijn auto. Ik wil er wel
- b Kom maar ! Ik zie je heus wel.

7 de schoot (r. 20) – de ledematen (r. 23)

- a Ik heb gisteren de hele dag gesport en nu heb ik pijn in al mijn
- a Kom je even op mijn zitten?

8 driftig worden (r. 52) – op je zenuwen werken (r. 53)

- a Mijn baas als hij ziet dat het werk nog niet af is.
- b Ik voel me totaal niet op mijn gemak in mijn eigen huis als er muizen zijn. Muizen

9 het voorval (r. 11) – de aard (r. 11)

- a Waarom doe je zo on aardig tegen mij? Nu word je driftig en vorige week was je dat ook al. Ik ben dat van toen echt niet vergeten.
- b 'Dit probleem is van geheel andere dan het probleem dat we zo juist besproken hebben,' antwoordde de professor op een vraag van een student.

WOORDHERHALING THEMA 4

Opdracht 1

Herschrijf de zin en gebruik daarbij de gegeven uitdrukkingen en woordcombinaties.

- 1 De dieven verdwenen snel toen ze het alarm hoorden.
.....
(op de vlucht slaan)
- 2 Johan bleef er erg vaag over hoe z'n relatie met Sofie tot een einde was gekomen.
.....
(in het midden laten)
- 3 Na mijn studie krijg ik misschien meer vrije tijd dan ik eigenlijk zou willen.
.....
(meer ... dan me lief is)
- 4 In feite was alles al heel goed georganiseerd toen ik met die baan begon.
.....
(zijn beetje is gespreid)
- 5 Zijn verhaal heeft totaal geen structuur.
.....
(samenhang in ziten)
- 6 Ik word zenuwachtig van muggen.
.....
(op je zenuwen werken)
- 7 Iedereen voelt zich altijd prettig bij Margriet.
.....
(zich op zijn gemak voelen)
- 8 Aan welk bouwbedrijf heeft de gemeente nu de opdracht gegeven om een nieuw stadhuis te bouwen?
.....
(in zee gaan met)
- 9 Toen zijn broer erg ziek werd, besefte hij dat hij goed voor z'n gezondheid moest zorgen. Sinds dat moment besloot hij meer aan sport te doen.
.....
(van toen af aan)

Opdracht 2

Vul het juiste woord in en verander de vorm als dat nodig is.

- 1 *grievelig* – *schichtig*
a Ik vind muizen
b Hij keek om zich heen in de angst dat iemand hem zou ontdekken.
- 2 *lieft hebben* – *verlangen*
a Ik naar de zomer.
b 'Julia, ik zal je m'n hele leven,' zei Romeo.
- 3 *aanhouden* – *storen*
a Je moet me niet steeds als ik lees.
b De verkeerspolitie heeft veel mensen om hen te testen op alcoholgebruik.
- 4 *kauwen* – *likken*
a De kat aan mijn vinger.
b De kat zijn eten niet zo goed.
- 5 *voorzvallen* – *meemaken*
a Er is gisteren zo iets geks tijdens de les
b Wat heb je op je vakantie allemaal ?
- 6 *schieten* – *te voorschijn komen*
a Je moet nu , ik heb je al lang genoeg gezocht.
b Ploetseling er een muis onder het bed vandaan.
- 7 *de schoot* – *de ledematen*
a Als je na lange tijd eindelijk weer eens aan sport doet, is de kans groot dat je de dag daarna pijn in al je hebt.
b Kom je even op mijn zitten?
- 8 *stuk* – *aard*
a Wat een loopt daar, zeg!
b Het ligt niet in zijn om driftig te worden.
- 9 *aanhouden* – *uithouden*
a Wat een drukke hier. Ik het hier niet meer
b De toerist iemand op straat om de weg te vragen.

Opdracht 3

Zoek de woorden die een relatie met elkaar hebben bij elkaar en maak een zin met die woorden.

1 de kruk	a ontslaan
2 het avontuur	b zitten
3 werk	c opsteken
4 het zwembad	d verbranden
5 een sigaret	e meemaken
6 geld	f glimlachen
7 papier	g duiken
8 de bal	h schieten
9 de koningin	i sparen

Opdracht 4

Zijn de volgende zinnen correct? In sommige zinnen is er een prepositie of prefix vergeten. Zet die op de juiste plaats.

- Hij keek zich heen naar zag niemand.
- Ik ben verliefd Tina Turner.
- In de Tweede Wereldoorlog werden er veel gezinnen uit elkaar gerukt.
- Ik vind Nederland veel te klein, ik houd het hier niet meer uit!
- Maria is van haar man af.
- Ze streelde zacht zijn lichaam.
- De politiehond snuffelde de tas op zoek naar heroïne.
- Hij keek me aan en blies toen de rook.
- Hij verzegelde de brief zodat niemand hem ongemerkt kon openmaken.
- Ik stel voor dat jij wat muziek opzet, dan schenk ik een glaasje wijn voor ons.
- Ik zal nooit wennen het slechte weer in Nederland.

WOORDHERHALING THEMA 2 EN 4

Opdracht 5

Zoek de zinsdelen bij elkaar.

1 Met haar <u>toespraak</u>	2	a	durft hij die verantwoordelijkheid op zich te nemen.
2 <u>Dankzij zijn zelfvertrouwen</u>	3	b	enkele uitzonderingen daargelaten.
3 Ondanks zijn <u>verschrikkelijke humeur</u>	4	c	stort je op een gegeven moment in.

4 Het <u>wegslepen</u> van auto's	d	zoeken <u>afleiding</u> in allerlei activiteiten.
5 Nooit <u>tevoren</u>	e	is een <u>aanwijzing</u> dat de rijkdom in dat land <u>aanzienlijk</u> is.
6 Als je lange tijd veel <u>stress</u> hebt,	f	gebeurt <u>relatief</u> veel in Amsterdam.
7 Het verbod op het <u>kappen</u> van oerwouden	g	leverde zij een <u>belangrijke bijdrage</u> aan het congres.
8 Iedereen <u>verveelt</u> zich op zonnedag	h	<u>gaat</u> voor al deze landen <u>op</u> .
9 <u>Degenen die te weinig aanspraak</u> hebben,	i	<u>glimlachte</u> hij toch toen ik een <u>grajpe</u> maakte.
10 Het <u>weggooien</u> van zoveel eten	j	werden zoveel mensen <u>moedwillig</u> gedood als in deze eeuw.

Opdracht 6

In de puzzel hieronder staan 12 woorden die je kunt associëren met iets positiefs. Zoek ze op. Ze kunnen horizontaal (-) of verticaal (|) staan. Streep alle woorden die u in de puzzel vindt door, zoals bijvoorbeeld *bevallen*. En vul ze daarna in het rijtje in.

V	B	E	V	A	L	L	E	N											
H	E	I	L	Z	A	A	M	E											
S	T	R	E	L	E	N	B	R											
V	E	R	T	E	D	E	R	E	N										
E	N	O	G	E	M	A	K	V	I										
R	E	U	V	T	F	I	R												
L	G	W	E	L	Z	J	N	E											
I	B	R	I	N	N	D													
E	A	A	L	G		I													
F	R	A	A	I		G													
D	R	N				E													
			G				N												
			E																

1	bevalln	
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		

De letters die overblijven in de puzzel vormen een woord.
Welk woord is dat?